

Slutrapport

Projektrubrik: Kostnadseffektiv och hållbar skörd av skogsbränsle

Huvudsökande: Maria Iwarsson Wide/Örjan Grönlund, Skogforsk

Projektets löptid: 2016-04-01 – 2017-12-31

Sammanfattning

Projektet består av ett antal delprojekt och projektets övergripande målsättning är att bidra till förbättrad kostnadseffektivitet och hållbarhet i skörd av skogsbränsle. Delprojekten har delats in i tre grupper; avverkning av klena träd, terrängtransport och lagring. Medlen från Skogssällskapet är del av ett betydligt större projekt med projektperioden är 2016-01-01 till 2018-06-30 varför inte alla ingående projekt är avslutade. Projektet består av 5 projekt som kan delas in under tre rubriker; "Klentråd", "terrängtransport" och "lagring".

Resultat

Klentradsprojekt

Inom projektet "avveckling av lågskärm av björk" har prestation i drivning studerats vid avveckling av björkskärmar på totalt 4 försöksytor studerats inom projektet. En inventering gjordes efter både avverkning och skotning för att registrera förekomst av skador på det kvarvarande granbeståndet. Preliminära resultat är att denna avveckling gjordes med god lönsamhet men att en relativt hög andel (ca 15 %) av granarna skadades, samtliga skador uppstod vid avverkning.

Projektet "best practice vid NS-åtgärder" har genomfört 27 intervjuer med engagerade och kunniga maskinförare och tjänstemän med målsättningen att kunna beskriva hur åtgärder i bestånd med målklass Naturvårdande Skötsel (NS) bäst genomförs samt att kartlägga anledningarna till att skötsel utförs eller inte. Resultaten visar på att det som främst begränsar omfattningen på NS-åtgärder är de begränsningar som leder till att åtgärder endast kan utföras under en liten del av året, osäkerhet rörande kostnader och intäkter från åtgärder, rädslan att möta kritik för att ha utfört åtgärder på fel sätt och företagsinterna incitamentsstrukturer som motverkar att NS utförs i större omfattning. I de fall NS utförs är det för att det finns minst en engagerad person i den hanteringskedja som NS-åtgärden innebär.

Terrängtransport

Skogforsk har tillsammans med Mittuniversitet Industridesignutbildning genomfört ett arbete där 10 studenter under en fem veckors kurs fick i uppdrag att presentera konceptuella förslag för hur grothanteringskedjan kan utvecklas vidare i en framtid. Dessa arbeten utfördes i grupp och tre olika övergripande förslag presenterades i samband med att kursen avslutades. I studenternas uppdrag låg att presentera system som möjliggör kostnadsbesparingar med 30 % jämfört med dagens hantering och samtidigt säkerställer sociala och ekologiska hållbarhetsaspekter. Deras förslag ligger till grund för en eller flera kommande filmer på Skogforsks Youtube-kanal. Resultaten kommer också publiceras i en arbetsrapport från Skogforsk.

Lagringsförsök

Uppläggningsförsök på tre lokaler gjordes under våren 2017. Data från två av försöksled har analyserats och de preliminära resultaten visar på att det finns en avsevärd återfuktning underifrån på en grotvälta. Torkningseffekten av täckning under en välta är lika stora som vid konventionell täckning, ovanpå välta.

Målbeskrivning

Projektet fortskrider enligt plan. Inom projektet "avveckling av lågskärm av björk" har alla studier genomförts och nu pågår slutbearbetning och analys parallellt med rapport och artikelskrivandet. Inom "best practice vid NS-åtgärder" kommer ett antal ytterligare intervjuer att genomföras och därefter är det troligt att det kommer att genomföras studier för att undersöka några av studiens mer centrala resultat.

Den sista av lagringsstudiens fältförsök kommer att "rivas" och därefter analyseras under Q1.

Kommunikation och nyttiggörande av resultat

Inom projekten "avveckling av lågskärm av björk" samt "best practice vid NS-åtgärder" har två arbetsrapporter snart färdigställts och kommer att publiceras på Skogforsks Kunskapsbank under våren 2018. Dessa studier ingår även i Örjan Grönlunds doktorandarbete och kommer att generera vetenskapliga artiklar under året. Även lagringsstudien slutförs under våren 2018 och resultaten kommer att publiceras i en arbetsrapport.

De konceptuella förslag för hur grothanteringskedjan kan utvecklas vidare i en framtid ligger till grund för kommande filmer på Skogforsks Youtube-kanal, att publiceras under våren 2018. Resultaten kommer också publiceras i en arbetsrapport från Skogforsk.